TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Lausunto

TSV/1762/2025

27.2.2025

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Asiantuntijapyyntö 14.2.2025

Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunto

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimiston kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laiksi ajoneuvolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 3/2025 vp).

EU-sääntelyn edellyttämä vaatimus puhtaan rikosrekisterin tarkistamisesta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi rikosrekisterilakiin tarvittavat muutokset rikosrekisteritietojen luovuttamiseksi ja rikosrekisteriotteen saamiseksi autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen X liitteen 3 lisäyksessä tarkoitettua riippumattoman toimijan hyväksyntää ja sen työntekijän lupaa varten (Autojen ja niiden perävaunujen puiteasetuksen X liitteen muuttaminen, delegoitu asetus (EU) 2021/1244)). Luonnollisella henkilöllä olisi jatkossa oikeus saada itseään koskeva rikosrekisteriote tähän tarkoitukseen.

Kuten tietosuojavaltuutettu on valmistelun aikaisemmassa vaiheessa lausunut, esitetty tapa hyödyntää rikosrekisteriotetta poikkeaa paljon muista rikosrekisterilain pykälistä, joissa rekisteröity saa itse pyytämällä tai rekisterinpitäjän hankkimana rekisteriotteen, sillä muissa tapauksissa rikosrekisteriote vain näytetään tietojen saantiin oikeutetulle, palautetaan henkilölle tai tuhotaan. Nyt esitetyssä laissa EU-sääntely edellyttää, että puhdas rikosrekisteriote toimitetaan yksityiselle arviointilaitokselle, joka tallentaisi rikosrekisteriotteen viiden vuoden ajaksi. Koska menettely poikkeaa yleisesti käytössä olevasta tavasta, on lakia säätäessä kiinnitettävä erityistä huomiota käsittelyn rekisteröidylle aiheuttamiin riskeihin ja tietosuojalainsäädännön asettamiin vaatimuksiin.

Esitystä on täydennetty tietosuojavaltuutetun toimiston aikaisemman lausunnon mukaisesti. Perusteluissa on tehty selkoa asianmukaisista suojatoimista rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien suojelemiseksi. Ajoneuvolakiin on esitetty lisättäväksi velvollisuus poistaa tiedot säilytysajan päätyttyä. Esityksen perusteluihin on myös lisätty tiedot käsittelyn yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) 6 ja 10 artiklojen sekä tietosuojalain (1050/2018) 7 ja 6 §:n mukaisista perusteista.

Sakkorekisterin tietojen luovuttaminen luotettavuuden arvioimiseksi

Esityksen perusteluiden mukaan katsastustoiminnassa ja yksittäishyväksynnässä on tarpeen varmistua toimijoiden luotettavuudesta. Luotettavuuden varmistamiseksi Liikenne- ja viestintäviraston tulisi voida käyttää

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

arvioinnissa rikosrekisterin tietojen lisäksi myös sakkorekisterin tietoja. Tällä hetkellä voimassa olevassa laissa ei ole nimenomaista mainintaa Liikenne- ja viestintäviraston oikeudesta sakkorekisterin tietojen saamiseen.

Esityksessä ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 48 §:ää ja ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 28 §:ää muutettaisiin niin, että niihin lisätään Liikenne- ja viestintäviraston oikeus saada tietoja sakkorekisteristä toimijan luotettavuuden arvioimiseksi. Sakkorekisteristä voidaan luovuttaa henkilön nimi, henkilötunnus tai muu yksilöivä tunnus sekä ratkaisutiedot. Pidän tärkeänä, että esitetyssä säännöksessä on yksilöity selkeästi luovutettavat tiedot, tietojen käyttötarkoitus sekä tietoihin oikeutettu taho.

Allekirjoitus

Annina Hautala
Apulaistietosuojavaltuutettu
Tietosuojavaltuutetun sijaisena

Meeri Blomberg
Ylitarkastaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi tarkistaa tarvittaessa tietosuojavaltuutetun toimiston kirjaamosta.

Jakelu

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Yhteystiedot

Tietosuojavaltuutetun toimisto
Sähköposti: tietosuoja@om.fi
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihde: 029 566 6700
Verkkosivut: tietosuoja.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Meeri Blomberg
Ylitarkastaja
Tietosuojavaltuutetun toimisto
meeri.blomberg@om.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Annina Hautala
Apulaistietosuojavaltuutettu
Tietosuojavaltuutetun toimisto
annina.hautala@om.fi